

ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ**Навчально-науковий інститут денної освіти
Кафедра педагогіки та суспільних наук****СИЛАБУС****навчальної дисципліни
«Технології навчання у сучасній вищій школі»
на 2023-2024 навчальний рік**

Курс та семестр вивчення	2 курс / 3 семестр
Освітня програма/спеціалізація	Економіка
Спеціальність	051 Економіка
Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки
Ступінь вищої освіти	Доктор філософії (PhD)

ПІБ НПП, який веде дану дисципліну,
науковий ступінь і вчене звання,
посада

Шара Світлана Олексіївна
к.пед.н., доцентка
кафедри педагогіки та суспільних наук

Контактний телефон	+380501778478
Електронна адреса	sv.shara.puet@gmail.com
Розклад навчальних занять	http://schedule.puet.edu.ua/
Консультації	он-лайн: електронною поштою, пн-птз 10.00-17.00
Сторінка дистанційного курсу	https://el.puet.edu.ua/

Опис навчальної дисципліни

Метавивчення навчальної дисципліни	Формування знань про закономірності загальнонаукової та фахової підготовки у закладах вищої освіти, дидактичні можливості та особливості різноманітних сучасних освітніх технологій; розвиток педагогічного мислення, педагогічних здібностей, педагогічної творчості; виховання професійно-значущих якостей, педагогічної моральності, здобувачів; використання тренінгових технологій та інновацій.
Тривалість	3 кредити ЄКТС/90 годин (лекції 16 год., практичні заняття 14 год., самостійна робота 60 год.)
Форми та методи навчання	Лекції та практичні заняття, самостійна робота поза розкладом Інтерактивні (дискусія, полеміка, мозковий штурм), активні (активний самоконтроль, кейсовий), наочні (табличні, графічні)
Система поточного та підсумкового контролю	Поточний контроль: виконання та захист індивідуального завдання; обговорення матеріалу занять; розв'язання ситуаційних завдань; доповіді з рефератами та їх обговорення; самостійна робота; тестування; поточний модульний контроль. Підсумковий контроль: екзамен
Базові знання	Нормативно-правові засади функціонування системи вищої освіти України; теоретичні основи педагогіки та дидактики вищої школи, сучасної вищої освіти.
Мова викладання	Українська

Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
ПРН07. Застосовувати інноваційні науково-педагогічні технології, формулювати зміст, цілі навчання, способи їх досягнення, форми контролю, нести відповідальність за ефективність освітнього процесу з дотриманням норм академічної етики та доброчесності.	ЗК01. Здатність абстрактного мислення, аналізу та синтезу ЗК02. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел ЗК05. Здатність розв'язувати комплексні проблеми економіки на основі системного наукового світогляду та загального культурного кругозору і з дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності СК04. Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у закладах вищої освіти

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
ПРН08. Планувати і виконувати емпіричні та/або теоретичні дослідження у сфері економіки та з дотичних міждисциплінарних напрямів, критично аналізувати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми.	СК07. Здатність ініціювати, розробляти і реалізовувати комплексні наукові проекти в економіці та дотичні до неї міждисциплінарні підходи, проявляти лідерство та відповідальність при їх реалізації; комерціалізувати результати наукових досліджень та забезпечувати дотримання прав інтелектуальної власності.

Тематичний план навчальної дисципліни

Назва теми	Види роботи	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
Модуль 1. Сучасні освітні технології у вищій школі		
Тема 1. Педагогічні технології як наука і навчальна дисципліна. Інноваційна діяльність педагога.	Захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання практичних завдань; завдання самостійної роботи; тестування з теми в дистанційному курсі	Підготовка доповіді або презентації за темою практичного заняття. Підготуватися до дискусії на тему «Сучасні технології навчання у вищій школі».
Тема 2. Форми й методи навчання у вищій школі. Види та прийоми активізації навчального процесу.	Захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання практичних завдань; завдання самостійної роботи; тестування з теми в дистанційному курсі.	Підготовка доповіді або презентації за темою практичного заняття. Виконання практичного завдання: «Основні напрями діяльності викладача закладу вищої освіти». Розв'язання ситуаційних завдань.
Тема 3. Технології традиційного та проблемного навчання.	Захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання практичних завдань; завдання самостійної роботи; тестування з теми в дистанційному курсі.	Підготовка доповіді або презентації за темою практичного заняття. Написання есе на тему: «Проблемне навчання як складова сучасних освітніх технологій». Розв'язання ситуаційних завдань.
Тема 4. Технології особистісно-орієнтованого та розвивального навчання у вищій школі.	Захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання практичних завдань; завдання самостійної роботи; тестування з теми в дистанційному курсі.	Підготовка доповіді або презентації за темою практичного заняття. Написання есе на тему: «Форми розвивального навчання у вищій школі». Розв'язання ситуаційних завдань.
Тема 5. Технології дослідницького (евристичного) навчання у вищій школі.	Захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання практичних завдань; завдання самостійної роботи; тестування з теми в дистанційному курсі Колективний майндмепінг «Методи та форми організації евристичного навчання у вищій школі». Круглий стіл «Моделі освіти».	Підготовка доповіді або презентації за темою практичного заняття. Виконання практичного завдання – розв'язання ситуаційних завдань.
Тема 6. Імітаційні технології навчання. Технологія розвитку критичного мислення.	Захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання практичних завдань; завдання самостійної роботи; тестування з теми в дистанційному курсі Робота в комп'ютерному класі: майстер-клас «Створення електронного посібника».	Підготовка доповіді або презентації за темою практичного заняття. Підготовка таблиці «Імітаційні технології навчання: ігрові технології, соціально-психологічні тренінги, дискусійні технології, навчання у співробітництві» Розв'язання ситуаційних завдань.

<p>Тема 7. Модульні технології як відкриті системи навчання. Технології інформаційного та програмного навчання та програмованого навчання.</p>	<p>Захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування з теми в дистанційному курсі.</p>	<p>Підготовка доповіді або презентації за темою практичного заняття. Підготовка таблиці «Різновиди модульної системи навчання». Виконання завдань з теми за вибором. Підготовка тез доповіді на науково-практичній конференції.</p>
<p>Тема 8. Технології дистанційного навчання у вищій школі.</p>	<p>Захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання практичних завдань; завдання самостійної роботи; тестування з теми в дистанційному курсі. Робота в комп'ютерному класі: майстер-клас «Проектування та створення персонального сайту викладача».</p>	<p>Підготовка доповіді або презентації за темою практичного заняття. Робота в комп'ютерному класі: «Створення персонального сайту викладача».</p>

Інформаційні джерела

Основні джерела:

1. Балик Н. Р., Шмигер Г. П. Технології Веб 2.0 в освіті : навчальний посібник Тернопіль, 2021. 128 с.
2. Закон України «Про освіту» № 2145–VIII від 05.09.2017 р. (редакція від 24.09.2022 р.) // Відомості Верховної Ради // Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>
3. Закон України «Про вищу освіту» № 1556–VII від 01.07.2014 р. (редакція від 16.09.2022 р.) // Відомості Верховної Ради // Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>
4. Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання у підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми: збірник наукових праць. Вінниця: ТОВ «Друк плюс», 2023. Вип. 70. 288 с.
5. Шара С. О., Нестуля С. І., Дистанційне навчання як актуальна освітня технологія в закладах вищої освіти / С. Шара, С. Нестуля // Наук. Вісник Мукачівського державного університету – Мукачево, 2023. – Том 9 № 1, Серія «Педагогіка та психологія», – С.39-45. Режим доступу: <https://pp-msu.com.ua/en/journals/tom-9-1-2023/distantsiynе-navchannya-yak-aktualna-osvitnya-tekhnologiya-v-zakladakh-vishchoyi-osviti>
6. Матвієнко Ю. С., Нестуля С. І., Шара С. О. Використання імерсивних технологій у роботі із дітьми з особливими освітніми потребами / Ю. Матвієнко, С. Нестуля, С. Шара // Науково-практичне видання «Вища школа». – 2022. №10-12 (220). – С.84–94.
7. Шара С.О., Калініченко І. О. Цифровізація науково-професійного простору/ С. Шара, І. Калініченко // Журнал «Перспективи та інновації науки. – Серія «Педагогіка», № 11(16) 2022. С. 232-241 Режим доступу: <http://perspectives.pp.ua/index.php/pis/issue/view/89/1407>.
8. Шкіль М. С., Шара С. О. Застосування інтерактивних технологій навчання у вищій школі / М. Шкіль, С. Шара // Актуальні питання розвитку науки та забезпечення якості освіти у XXI столітті: тези доповідей XLVI Міжнародної наукової студентської конференції– Полтава: ПУЕТ, 2023. С. 731–736
9. Шара С. О. Самоосвіта викладача як запорука підвищення професійної педагогічної майстерності / С. Шара // Наук. Журнал «Витоки педагогічної майстерності» – Полтава: ПНПУ ім. В. Г. Короленка, 2021. – Вип. 27, Серія «Педагогічні науки», С. 238–243, Режим доступу: <http://sources.pnpu.edu.ua/issue/view/14855/8098>
10. Шара С. О. Цифрові технології в освітньому процесі вищої школи: євроінтеграційний процес / С. Шара // Збірник тез доповідей III Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції Ресурсно-орієнтоване навчання в «ЗД»: доступність, діалог, динаміка – Полтава: ПУЕТ, 2023, С.270–276 Режим доступу: <http://www.culture.puet.edu.ua/files/teth230223.pdf>

Додаткові джерела:

11. European Commission. Digital Education Action Plan 2021-2027. – Brussels, 2021.
12. Kovalchuk V. I., Maslich S. V., Movchan L. H. Digitalization of vocational education under crisis conditions. Educational Technology Quarterly. 2023. № 1. P. 1–17. URL: <https://doi.org/10.55056/etq.49>
13. Колеснікова І., Орлова О. Професійний розвиток педагогів в умовах цифровізації освіти. Інноваційна педагогіка / І. Колеснікова, О. Орлова 2023. № 64(2). С. 186–189. DOI: <https://doi.org/10.32782/2663-6085/2023/64.2.35>
14. Кононенко Л. В. Формування цифрової компетентності як основа трансформації вищої освіти в умовах глобалізаційних процесів. Вісник науки та освіти. 2022. № 1 (1). С. 169-180. Режим доступу: [https://doi.org/10.52058/2786-6165-2022-1\(1\)-169-180](https://doi.org/10.52058/2786-6165-2022-1(1)-169-180)

Програмне забезпечення навчальної дисципліни

Програмне забезпечення комп'ютерної підтримки освітнього процесу з навчальної дисципліни включає у себе:

- загальне програмне забезпечення, до якого входить пакет програмних продуктів Microsoft Office;
- спеціалізоване програмне забезпечення комп'ютерної підтримки освітнього процесу з навчальної дисципліни, яке включає в себе дистанційний курс в середовищі Moodle.

Політика вивчення навчальної дисципліни та оцінювання

Політика оцінювання здобувачів вищої освіти: завдання, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75 % від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності). Перескладання модулів відбувається із дозволу провідного викладача за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Положення про організацію освітнього процесу <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2026/01/polozh-orgu-osv-proc.pdf>

Положення про порядок підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2025/04/polozh-por-pidgotov-phd.pdf>

Положення про порядок та критерії оцінювання знань, вмінь та навичок здобувачів вищої освіти https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_por_kryt_ocinyvannya.pdf

Порядок ліквідації здобувачами вищої освіти академічної заборгованості <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2026/01/por-likvid-akad-zaborgovanosti.pdf>

Політика щодо відвідування: відвідування занять є обов'язковим компонентом. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі (Moodle) за погодженням із провідним викладачем.

Політика щодо академічної доброчесності: студенти мають свідомо дотримуватися академічної доброчесності; не допускати списування (один в одного, з власноруч написаного тексту, друкованого або електронного носія інформації тощо) під час виконання індивідуальних навчальних завдань та дидактичних тестів; якісно оформлювати посилання на джерела інформації при написанні доповідей, підготовки презентацій, тез тощо В ПУЕТ діють:

Кодекс честі студента https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/kodeks_chesti_studenta.pdf

Положення про академічну доброчесність https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_akadem_dobrochesnist.pdf

Положення про запобігання випадків академічного плагіату <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2026/01/polozh-zapob-akad-plagiat.pdf>

Політика визнання результатів навчання визначена такими документами:

Положення про порядок перерахування результатів навчання, здобутих в іноземних та вітчизняних закладах освіти https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2026/01/polozh_por_perezarah_rez_zvo.pdf

Положення про академічну мобільність здобувачів вищої освіти https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2025/11/polozh_pro_akademichnu_mobilnist.pdf

Положення про порядок визнання результатів навчання здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2025/10/polozh-vyznan-rezv-informal-neformal.pdf>

Політика вирішення конфліктних ситуацій: Положення про правила вирішення конфліктних ситуацій <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhennya-pro-pravyla-vyrishennya-konfliktnyh-sytuacij-u-puet.pdf>

Положення про апеляцію результатів підсумкового контролю у формі екзамену https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2026/01/polozh_pro-apel_pidscontr.pdf

Уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції <https://puet.edu.ua/zapobigannya-ta-protidiya-korupcii/>

Політика підтримки учасників освітнього процесу:

Психологічна служба: <http://puet.edu.ua/psychologichna-pidtrymka-v-puet/>

Студентський омбудсмен ПУЕТ <https://puet.edu.ua/other-divisions/studenty-ombudsmen-upovnovazhenyj-z-prav-studentiv-puet/>

Уповноважений з прав корупції <https://puet.edu.ua/zapobigannya-ta-protidiya-korupcii/>

Безпека освітнього середовища: Інформація про безпечність освітнього середовища ПУЕТ наведена у вкладці «Безпека життєдіяльності» <http://puet.edu.ua/pro-puet/bezpeka-zhyttyedyialnosti/>

Оцінювання

Підсумкова оцінка за вивчення навчальної дисципліни розраховується через поточне оцінювання

Види робіт	Максимальна кількість балів
Модуль 1 (теми 1-8): виконання домашнього завдання – (12 балів); робота на практичних заняттях (12 балів); тестування (12 балів); виконання завдання для самостійної роботи (12 балів).	48
Поточна модульна робота (12 балів)	12
Екзамен	40
Разом	100

Система нарахування додаткових балів за видами робіт з вивчення навчальної дисципліни

Форма роботи	Вид роботи	Бали
1. Навчальна	Виконання та успішний захист творчого індивідуального завдання	5-10
	Підготовка презентації за окремим питанням або темою	3-5
	Підготовка відеоролика навчального характеру	3-5
	Підготовка та захист реферату	3-5
	Конспектування питань для самостійного вивчення (за 1 питання)	1
	Результати неформальної освіти	до 20
2. Науково-дослідна	Опрацювання додаткових матеріалів ДК	до 20
	Участь в конкурсах наукових робіт: університетських, міжвузівських, всеукраїнських, міжнародних	5-10
	Участь в наукових конференціях: університетських, міжвузівських, всеукраїнських, міжнародних	5
	Участь у роботі наукових гуртків	5

Шкала оцінювання здобувачів вищої освіти за результатами вивчення навчальної дисципліни

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Дуже добре
74-81	C	Добре
64-73	D	Задовільно
60-63	E	Задовільно достатньо
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни